Stockholms stad

SKOL PRO GRAM

Skolprogram

för Stockholms stads förskolor och skolor

Beslutat i kommunfullmäktige 2018-02-19

Förord

Visionen om ett Stockholm för alla innebär att alla barn och elever i Stockholm, oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har, ska få en god och likvärdig utbildning. Över 160 000 barn och elever i åldrarna ett till tjugo år går i någon av stadens kommunala förskolor och skolor. När Stockholmsföräldrarna väljer att skicka det bästa och viktigaste de har till oss, är det vår uppgift att leva upp till det förtroendet varje dag.

Stockholm växer kraftigt. Till år 2040 behöver staden bygga hundratals nya förskolor, nya lokaler för grundskoleelever motsvarande femtio fullstora skolor samt ett tjugotal gymnasieskolor. Detta innebär stora möjligheter men också strategiska utmaningar vilket kräver ett nära samarbete mellan många aktörer. Alla stockholmare ska kunna lita på att det finns en bra kommunal förskola och grundskola nära hemmet och att det finns plats på en attraktiv gymnasieskola inom stadens gränser.

Stockholms stads utbildningsverksamhet ska genomsyras av höga förväntningar på såväl barn som vuxna. Vi har en stark tilltro till att alla, med rätt förutsättningar och hög motivation, kan nå sin fulla potential. Hos oss byggs grunden till ett livslångt lärande i samspel med andra. Sällan har det varit så viktigt att förankra vårt samhälles värderingar om alla människors lika värde, rätt och ansvar. Den jämlika kunskapsskolan är demokratins fundament och allas vårt framtidshopp.

Olle Burell
Skolborgarråd

Inledning

Skolprogrammet är en viktig del av stadens strategi för att förverkliga Vision 2040 – Ett Stockholm för alla. Programmet beskriver grundidén för stadens skolväsende, som omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Här framgår vilka utvecklingsområden som vi satsar på och vad man kan förvänta sig av oss som elev, vårdnadshavare och medarbetare.

Skolprogrammet ger också vägledning för strategiska prioriteringar i såväl kommunfullmäktiges årliga budget, som utbildningsnämndens och stadsdelsnämndernas samt de enskilda förskolornas och skolornas verksamhetsplaner framöver. Inte minst är det ett bevis på att Stockholms stad ser behovet av att ha ett helhetsperspektiv, så att våra barn och ungdomar och deras föräldrar upplever en röd tråd från första dagen på förskolan till studenten.

LIKVÄR

Likvärdighet och hållbar skolutveckling i ett växande Stockholm

Likvärdighet är en nyckelfråga för en rättvis och hållbar stad. I Stockholm bedriver vi därför ett aktivt och långsiktigt arbete för att motverka skillnader och öka likvärdigheten så att alla elever ska få bästa möjliga förutsättningar för lärande och utveckling. Vi är övertygade om att alla familjer vill att deras barn och ungdomar ska lyckas och må bra.

Likvärdighet
är en nyckelfråga för en rättvis och hållbar stad.

Alla människor är unika och behöver olika stöd och stimulans för att lära och utvecklas. Därför kompenserar vi för bakgrundsfaktorer som forskningen visar annars kan påverka kunskapsutvecklingen. Det kan handla om föräldrars utbildningsnivå, att familjen har försörjningsstöd eller är ny i Sverige. Vi arbetar för att fördela resurser mellan enheter med olika förutsättningar, men också på individnivå för att möta alla med rätt kompetens. Även barn och elever med hög inlärningstakt ska få stimulans, stöd och utmaningar för att nå så långt som möjligt.

Vårt arbete ska ta avstamp i vetenskap och beprövad erfarenhet. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete leder och utvecklar varje chef sin verksamhet utifrån stadens vision. Medarbetarna är den viktigaste resursen i Stockholms förskolor och skolor. De är både förebilder och ledare för barn och elever. Ledarskapet på alla nivåer ska skapa förutsättningar för såväl goda kunskapsresultat som ett positivt och utvecklande arbetsklimat med demokratiska arbetsformer.

> Alla människor är unika och behöver olika stöd och stimulans för att lära och utvecklas. Därför kompenserar vi för bakgrundsfaktorer som forskningen visar annars kan påverka kunskapsutvecklingen.

Växande elevkullar och kommande pensionsavgångar gör att Stockholms stad har skapat tydliga strategier för att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare och chefer. Som arbetsgivare erbjuder vi kompetensutveckling, god löneutveckling, karriärmöjligheter, forskarsatsningar och kollegialt lärande i nätverk. Det stärker våra medarbetares utvecklingsmöjligheter, bidrar till att fler vill bli lärare och lockar nyutexaminerade lärare att söka arbete hos oss i Stockholms stad.

Stockholm ska vara socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart. Därför satsar vi på ett forskningsbaserat utvecklings- och förbättringsarbete. Hållbar skolutveckling kräver både tid, kompetens, motivation och uthållighet. Det finns inte en modell som passar överallt utan vi måste skräddarsy utvecklingsinsatser utifrån en noggrann analys av varje verksamhets behov och förutsättningar.

DIGHET

KUNS

Kunskaper och lärande i ett Stockholm som håller samman

Vår utgångspunkt är att alla människor är kompetenta, aktiva och kreativa om de får rätt förutsättningar. Att stimulera barns och ungdomars nyfikenhet, framtidstro och lust att lära ska därför gå som en röd tråd från förskolan till gymnasiet. Alla har rätt att nå sin optimala kunskapspotential. Barn och elever måste få träna på uthållighet, söka sin egen motivation och öva på att inte ge upp vid motgångar. Vi vill att var och en ska få uppleva glädjen i att lyckas och se att ansträngningar och aktivt arbete ger positiva resultat.

Alla har rätt
att nå sin optimala kunskapspotential.

Vi planerar gemensamt. Vi involverar barn och elever i de områden och mål de arbetar mot. Vi använder kunskapsbedömning i formativt syfte för att stärka elevens individuella utveckling, men också för att analysera undervisningens kvalitet och effekt så att vi ständigt kan förbättra undervisningsmetoderna.

Pedagogiska miljöer både ute och inne skapar förutsättningar för lärande med alla sinnen genom daglig fysisk aktivitet, kreativt skapande, hälsosam mat och utmaningar i lärandet. Det finns också tid för avkoppling, lek och vänskap. I stadens skolor utgår vi ifrån allas olika förutsättningar och med en god undervisning, extra anpassningar, särskilt stöd, studiehandledning, lovskolor, läxhjälp och andra riktade insatser ska alla elever ges möjlighet att nå så långt som möjligt. Kulturupplevelser och eget skapande är viktigt, både genom estetiska lärprocesser och samverkan med kulturlivets olika professionella aktörer. Vi erbjuder fritidshem och fritidsklubb med god kvalitet och ger de yngre skoleleverna en sammanhållen skoldag. Vi välkomnar det omgivande samhällets engagemang och samarbetar med organisationer som vill bidra till barns och ungdomars utveckling och lärande.

> Barn och elever måste få träna på uthållighet, söka sin egen motivation och öva på att inte ge upp vid motgångar.

KAPER

En trygg,
stimulerande och sammanhållen utbildning från förskolestarten till studenten.

Forskning visar att barn som har gått i förskola och fullgjort grundskola och gymnasium har bättre förutsättningar för en god hälsa och livsvillkor som vuxna. Därför arbetar vi målmedvetet för att alla barn ska gå i förskola och förskoleklass, att alla grundskoleelever ska uppnå behörighet till gymnasieskolan och att alla ungdomar ska ta gymnasieexamen innan de har fyllt tjugo år. Vi jobbar strukturerat för att förebygga avhopp från gymnasiet och följer upp att alla ungdomar antingen studerar eller arbetar. Stockholms stad erbjuder alla en trygg, stimulerande och sammanhållen utbildning från förskolestarten till studenten.

Stockholm ska vara en smart och uppkopplad stad. Det innebär att våra förskolor och skolor använder digitalisering och ny teknik för att skapa innovativa lösningar, tillgänglighet och öppenhet. Digitaliseringen innebär stora möjligheter för lärande, pedagogisk utveckling och kommunikation mellan hem och skola. Moderna och innovativa verktyg inspirerar till nya sätt att samarbeta. I en kreativ miljö stimuleras barn, elever och pedagoger att lära och lära ut på nya sätt.

Vi motverkar digitala klyftor genom likvärdig tillgång till digitala verktyg och genom att ge våra medarbetare pedagogisk kompetensutveckling. Alla barn och elever ska utveckla sin digitala kompetens och ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik och medier. Skolbiblioteken utgör ett kreativt nav för skolans undervisning och som inspiration för barn och ungas läsning och informationssökande, både i böcker och på nätet. Programmering och datalogiskt tänkande följer som en röd tråd genom förskolan, grundskolan med fritidshem och fritidsklubb samt i gymnasieskolan. Med fokus på likvärdighet och digitalisering tar Stockholm en tydlig roll som en ledande kunskapsstad i världen.

Stockholm både påverkas av och påverkar utvecklingen i omvärlden. FNs globala hållbarhetsmål ”Agenda 2030” och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del av verksamheten där Stockholm ligger i framkant. Vi samverkar med civilsamhället, högskolor och andra delar av staden för att öka förståelsen för de globala utmaningar som vi står inför.

”Vi motverkar digitala klyftor genom likvärdig tillgång till digitala verktyg och genom att ge våra medarbetare pedagogisk kompetensutveckling.

Värderingar och trygghet som grund för utveckling

Kulturen i skolan ska präglas av samarbete, tillit och att olikheter berikar.

Stockholms stads verksamhet är öppen för alla, och med det följer ett stort ansvar. Allas lika värde och varje individs utveckling står i fokus i undervisningen, när vi bemöter varandra och när vi planerar och följer upp vår verksamhet. Förskolor och skolor är viktiga demokratiska mötesplatser där våra olika erfarenheter blir en tillgång och där kulturell och språklig kompetens tas tillvara. Vi omsätter vår värdegrund i vardagsarbetet på våra förskolor och skolor runt om i staden. Läroplanerna och skollagen slår fast de värden som vår verksamhet utgår ifrån:

> **5 §** Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. (Skollag (2010:800) 1 kap 5 §)

Kulturen i skolan ska präglas av samarbete, tillit och att olikheter berikar. För att skapa en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö där både barn och vuxna trivs och utvecklas, bedriver vi ett aktivt främjande och förebyggande arbete. Varje förskola och skola ska ha tydliga, gemensamt framtagna planer, regler och riktlinjer för att skapa arbetsro, respekt och delaktighet. Resursteam och elevhälsoteam är viktiga stöd för att skapa en inkluderande miljö där alla ges likvärdiga möjligheter. I alla våra förskolor och skolor bedrivs ett aktivt arbete för att förebygga ohälsa hos stadens barn och unga.

Med ett tydligt genusperspektiv motverkar vi stereotypa könsroller. Vi undviker att definiera barn och elever efter kön eller andra bakgrundsfaktorer och vi arbetar medvetet med normer och värderingar i det dagliga arbetet. Mänskliga rättigheter, barnrättsperspektiv och normkritik ska vara väl förankrat i all vår verksamhet. Diskriminering, hedersrelaterat förtryck, rasism, psykisk ohälsa, kränkningar och trakasserier ska motverkas genom ett aktivt arbete med evidensbaserade metoder. Stockholms stads förskolor och skolor ska vara mötesplatser för barn, ungdomar och vuxna med olika social, kulturell och religiös bakgrund. Till oss välkomnar vi alla oavsett bakgrund. Vi hjälper och stöttar nyanlända stockholmare så att de ska komma in i förskola och skola så snabbt som möjligt. Våra olikheter är en fördel och bidrar till variation i tänkandet och mångfald i lärandet.

”Med ett tydligt genusperspektiv motverkar vi stereotypa könsroller. Vi undviker att definiera barn och elever efter kön eller andra bakgrundsfaktorer och vi arbetar medvetet med normer och värderingar i det dagliga arbetet.

GHET

P
M
SAMA

Samarbete för lärande, utveckling och framtidstro

Samarbete både internt och externt är nödvändigt för att lyckas med vårt uppdrag. Våra förskolor och skolor är en bärande del av samhället. Därför strävar vi ständigt efter att skapa ett gott och hållbart samarbete med många olika samhällsfunktioner och aktörer. Med alla barns bästa i fokus kan personalens kompetens och engagemang, ändamålsenliga lokaler och andra resurser komma till största gemensamma nytta.

Våra förskolor och skolor är en bärande del av samhället.

Stockholms stad är en stor organisation. Vi kan därför skapa unika resurser som är gemensamma för alla förskolor och skolor. Inom staden finns välförankrade modeller för forsknings- och utvecklingsarbete och goda möjligheter till karriär- och kompetensutveckling. Andra resurser är till exempel Språkcentrum med modersmålslärare i över 60 språk och Medioteket som erbjuder kompetensutveckling och stöd inom lärande med digitala verktyg, film och ljud, litteratur och biblioteksfrågor, ämnesutveckling och medie- och informationskunnighet.

Stockholm präglas av mångfald och stora valmöjligheter inom utbildningsområdet. Här finns många fristående förskolor och fristående grund- och gymnasieskolor. Med barn och elevers trygghet och kunskapsutveckling i fokus, vill vi bidra till god samverkan mellan alla utbildningsanordnare med skolor mitt i byn som bidrar till ett levande lokalsamhälle.

Ett gott samarbete med vårdnadshavarna är grundläggande för att vi ska kunna ge deras barn bästa tänkbara utbildning. Skollagen och läroplanerna slår fast vilka förväntningar som elever och vårdnadshavare har rätt att ha på förskola och skola. Stockholms stad har höga förväntningar på såväl chefer och medarbetare som på elever och vårdnadshavare. Vi vill att alla visar intresse för utbildningen, har positiva förväntningar på både barn och vuxna och att vårdnadshavarna tydligt visar inför barnen att skolan är viktig. Synpunkter och förslag som både framförs och tas emot på ett konstruktivt sätt, gör att verksamheten kan utvecklas med tillit, samarbete och ömsesidig respekt för våra olika roller.

> Vi vill att alla visar intresse för utbildningen, har positiva förväntningar på både barn och vuxna och att vårdnadshavarna tydligt visar inför barnen att skolan är viktig.

RBETE

Inom räckhåll finns allt ifrån orörd natur till världsunika museer, banbrytande forskning, ett innovativt näringsliv och ett stort utbud av upplevelser som kan användas för lärande och inspiration.

Trygga och välplanerade övergångar mellan förskola och skola är centralt för att skapa en röd tråd för eleverna. Att skolsystemet i Stockholm håller ihop från att barnen är ett år gamla tills de fyller tjugo gynnar alla och är särskilt viktigt för elever i behov av stöd. Därför finns tydliga riktlinjer för hur övergångar ska göras. På samma sätt planerar vi övergången från gymnasieskolan till vidare studier och yrkesliv för att våra elever som vuxna kunna bidra till samhället och få goda liv.

Stockholms starka position som nav för innovation, kultur och utbildning är till stor fördel för förskolor och skolor. Inom räckhåll finns allt ifrån orörd natur till världsunika museer, banbrytande forskning, ett innovativt näringsliv och ett stort utbud av upplevelser som kan användas för lärande och inspiration.

I våra förskolor och skolor läggs grunden för en livslång lust att lära och alla vi som arbetar här sätter en ära i att varje dag få bidra till lärande, utveckling och framtidstro i ett Stockholm för alla.

Skolprogram
för Stockholms stads
förskolor och skolor

Grafisk form och produktion:
Blomquist Communication
Foto: Johnér Bildbyrå
Dnr: 1.5.3-8502/2016
Beslutat i kommunfullmäktige
2018-02-19

Stockholms stad

Skolprogrammet i korthet

I våra förskolor och skolor läggs grunden för en livslång lust att lära och alla vi som arbetar här sätter en ära i att varje dag få bidra till lärande, utveckling och framtidstro i ett Stockholm för alla.

Likvärdig utbildning och hållbar skolutveckling

Alla barn och elever ska få rätt stimulans och stöd och därför fördelas resurserna utifrån allas olika förutsättningar. För att skapa en hållbar skolutveckling utgår vi från varje förskolas och skolas behov.

Alla når sin optimala kunskapspotential

Alla människor är kompetenta, aktiva och kreativa när de får rätt förutsättningar. Vi stimulerar barn och elevers nyfikenhet och lust att lära genom att låta dem uppleva glädjen i att lyckas.

Gemensamma värderingar för trygghet och kunskap

Våra förskolor och skolor är viktiga demokratiska mötesplatser. Vi arbetar systematiskt för att motverka diskriminering och stereotypa könsroller. Varje individs utveckling står i fokus – i undervisning, planering, uppföljning och bemötande.

Samarbete för lärande, utveckling och framtidstro

Stockholms förskolor och skolor är nav för konstruktivt samarbete mellan kollegor, barn och elever och deras vårdnadshavare, men även med andra samhällsaktörer som främjar barn och unga. Synpunkter som framförs och tas emot på ett konstruktivt sätt, gör att vi kan utveckla verksamheten tillsammans.